



ธนฐ์สุวรรณ แสงหวัง

คุยเรื่อง Outlet Farmer Shop กับสหกรณ์การเกษตรปราสาท จำกัด

บทความนี้มาจากการสัมภาษณ์คุณธนฐ์สุวรรณ แสงหวัง ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรปราสาท จำกัด ซึ่งกำลังจะขอเปิดร้าน Farmer Shop ในบิมน้ำมันของสหกรณ์ จึงขอนำความคิดบางส่วนมาเล่าสู่กันฟัง

จากการดำรงตำแหน่งผู้จัดการสหกรณ์การเกษตรปราสาท จำกัด จังหวัดสุรินทร์ แล้วได้มีโอกาสเป็นหนึ่งในทีมงานของเครือข่ายคุณค่าข้าวหอมมะลิสหกรณ์ไทยที่ร่วมดำเนินโครงการวิจัยกับสถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึ่งเป็นการทำงานวิจัยเพื่อสร้างแบรนด์ข้าว “เกิดบุญ” ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี ร่วมกับสหกรณ์อีก 15 แห่ง จาก 5 จังหวัด และล่าสุดได้เข้าร่วมโครงการซื้อข้าวจากชาวนา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการร้าน Farmer Shop ที่ดำเนินงานในประชาคมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มาระยะหนึ่งแล้ว โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคให้หันมาสั่งซื้อข้าวโดยตรงจากชาวนาโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง และได้ทราบว่าการดำเนินงานของโครงการร้าน Farmer Shop ในระยะต่อไปในอีก 6 เดือนข้างหน้าจะมีการเปิดเฮ้าท์เล็ท (Outlet) ในชุมชน โดยมีเจ้าของร้านเป็นคนในชุมชน จึงเกิดความสนใจเป็นอย่างมาก

ในต่างประเทศเราจะมีร้านค้าในชุมชนหรือร้านค้าตามบิมน้ำมันของท้องถิ่น มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากคนในท้องถิ่นนั้นๆ มาวางจำหน่าย เช่นเดียวกัน

ในบ้านเรานั้นแทบทุกจังหวัดทุกอำเภอมีร้านค้าเล็กๆ ลึกซึ้งนะเนี่ยอยู่แล้ว จึงคิดว่าหากร้าน Farmer Shop จะลงไปตั้งในชุมชนนั้น ผู้ที่จะเข้ามาดูแลในส่วนนี้ได้ดีที่สุจริตก็คิดว่าน่าจะเป็น “สหกรณ์” ที่มีอยู่แล้วในแทบจะทุกพื้นที่ของประเทศ ซึ่งสหกรณ์การเกษตรปราสาทเองนั้นก็มียี่ห้อในบิมน้ำมันของสหกรณ์อยู่แล้วเช่นกัน ดังนั้นจึงเป็นการจุดประกาย

ความคิดในการร่วมจับมือกับโครงการร้าน Farmer Shop ที่จะนำสินค้าที่ผ่านการคัดสรรจากโครงการเข้าไปวางจำหน่ายตามร้านค้าเหล่านั้น โดยร้านของสหกรณ์การเกษตรปราสาทนั้นมียี่ห้อทั้งที่สำนักงานใหญ่และสาขา ซึ่งน่าจะสามารรถผลักดันให้ร้าน Farmer Shop นำสินค้าเข้าไปวางจำหน่ายและมีผู้บริโภคให้ความสนใจอย่างดี นอกจากนี้ยัง





เปิดร้าน Farmer Shop ในปั้มน้ำมันของสหกรณ์การเกษตรปราสาท จำกัด



คิดว่าน่าจะเป็นการช่วยให้เกษตรกรหรือสมาชิกของสหกรณ์เองก็จะมีช่องทางในการนำสินค้าจากท้องถิ่นเข้ามาคัดสรรและนำไปวางจำหน่ายในนามร้าน Farmer Shop ด้วย ซึ่งจะเป็นอีกหนทางหนึ่งในการช่วยสมาชิกของสหกรณ์ให้มีอาชีพและมีรายได้เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้สมาชิกซึ่งมีบทบาทเป็นผู้บริโภคด้วยนั้นได้รับของดีราคาเป็นธรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ ที่จะได้บริโภคของที่มีคุณภาพจากทั่วประเทศโดยไม่ต้องผ่านกระบวนการพ่อค้าคนกลางหลายชั้นหลายตอน

อีกประการหนึ่งนั้น การที่เห็นว่า “สหกรณ์” เหมาะที่จะร่วมจับมือกับโครงการ Farmer Shop ในการตั้งร้านค้าในชุมชนก็เพราะว่าวัตถุประสงค์ของสหกรณ์นั้นไม่ได้มุ่งหวังที่กำไรเพียงอย่างเดียว เช่นเดียวกับสโลแกนของร้าน Farmer Shop ที่ว่า “ไม่ได้หวังที่กำไร แต่อยากให้เป็นลูกค้าประจำ” ยิ่งไปกว่านั้นยังมองเห็นแนวทางการผลิต

ต้นสมาชิกตามรอบคิดการบริหารจัดการโซ่อุปทานอย่างบูรณาการของร้านค้าปลีกภายใต้แบรนด์ Farmer Shop ที่ประกอบด้วย 5 ชั้น คือ การคัดสินค้า การพัฒนาคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน การพัฒนาระบบบริหารจัดการโซ่อุปทาน การพัฒนาระบบการจัดการร้านค้าปลีก และการสร้างแบรนด์ Farmer Shop ดังนั้นจุดประสงค์หนึ่งที่ยกยอให้ร้าน Farmer Shop ได้ลงไปยังชุมชนก็เพื่อใช้เป็นแนวทางให้สมาชิกและคนในท้องถิ่นได้ตระหนัก และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทั้งพฤติกรรมการผลิตของผู้ผลิตและพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้บริโภค กล่าวคือ ฝ่ายผู้ผลิตในท้องถิ่นหรือตัวเกษตรกรผู้ผลิตวัตถุดิบก็จะมีเป้าหมายที่มุ่งจะผลิตสินค้าให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำเข้าร่วมคัดสรรเป็นสินค้าของ Farmer Shop ซึ่งหากผู้ประกอบการหรือกลุ่มเกษตรกรรายใดที่ผลิตกันยังไม่ได้มาตรฐาน ทั้งเรื่องคุณภาพสินค้าหรือลักษณะรูปแบบของบรรจุ

ภัณฑ์ ก็จะได้รับช่วยเหลือให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญของโครงการเพื่อพัฒนาสิ่งต่างๆ เหล่านั้น ส่วนฝ่ายผู้บริโภคเองก็จะมีการปรับเปลี่ยนหันมาใช้สินค้าที่ผลิตโดยคนในประเทศและเป็นสินค้าของคนไทยอย่างแท้จริง

และหากมองให้ลึกซึ้งไปกว่านั้นถ้าสหกรณ์การเกษตรปราสาทสามารถร่วมมือกับโครงการร้าน Farmer Shop ตั้งร้านค้าชุมชนต้นแบบให้เป็น FOOD CO-OP แห่งแรกของประเทศสำเร็จขึ้นมาได้แล้ว ก็น่าจะสามารถขยายรูปแบบนี้ไปสู่วงกว้างระดับประเทศได้ และคิดว่าต่อไปในอนาคต Farmer Shop จะเป็นของทุกคนในประเทศ ไม่ใช่เป็นเพียงของใครคนใดคนหนึ่ง โดยอาจเกิดเป็นเครือข่าย Farmer Shop ทั่วประเทศที่มีอยู่ได้ทั้งในสหกรณ์โรงพยาบาล หรือกลุ่มเอกชนต่างๆ ที่ให้ความสนใจในแนวทางนี้ โดยไม่จำเป็นต้องมีสินค้าตัวเดียวกันทั้งหมดทุกแห่ง แต่สินค้าที่วางจำหน่ายจะเหมาะสมกับความนิยมของผู้บริโภคในแต่ละพื้นที่

สุดท้ายนี้โครงการ “การพัฒนาและดำเนินการตัวแบบ Farmer Shop” จะเป็นส่วนหนึ่งให้คนไทยทุกคนได้ร่วมกันขับเคลื่อนระบบการค้าที่เป็นธรรม (ต่อทุกฝ่าย) ให้เกิดขึ้นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อทั้งฝ่ายผู้ผลิตและผู้บริโภค และนำไปสู่ประโยชน์ของประเทศชาติได้ต่อไปในอนาคตอันใกล้ หากคนไทยทุกคนตระหนักถึงความสำคัญในการอุดหนุนสินค้าไทยเพื่อให้อำนาจเป็นของชาติ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ดังนั้นสหกรณ์การเกษตรปราสาท จำกัด จึงได้ตกลงใจขอเป็นส่วนหนึ่งในการนำร่องสร้างโมเดลต้นแบบร้านค้าปลีกชุมชน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมผลักดันการค้าที่เป็นธรรมให้เกิดขึ้นในประเทศไทยได้อย่างแท้จริงต่อไป